

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ಬೇರೆಯವರ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಪಯ್ಯ ತಾನೇ ಹಾರೆ ಗುದ್ದಲಿ ಬಳಸಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಯಕನಾಥನ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಜೀವನ ಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಂಪಯ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸೂರು ನಿರ್ಮಾಣವಾದದ್ದು ಸಂತೃಪ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬದುಕೂ ಇಲ್ಲೇ; ಸಾಯುವುದೂ ಇಲ್ಲೇ ಎಂಬುದು ಜಂಪಯ್ಯನ ನಿರ್ಧಾರ. ಕಾಯಕನಾಥನಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಜಂಪಯ್ಯನ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಅದೇ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ತರಕಾರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾರಗದ್ದಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜೊತೆಲ್ಲದ ಶಿವಣ್ಣನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ ಜಂಪಯ್ಯ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಯೋಗೀಶರು ಬಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗೀಶರ ಆಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾರೇ ಎನ್ನದ ಜಂಪಯ್ಯ ಇಲ್ಲೇ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಂತೂ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಮರುದಿನವೇ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟ.

‘ನಿಮಗೇನು ಹುಚ್ಚೆ..? ಕಾರಗದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇರಲು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ.. ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಏನಾದರೂ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ತಿಂತೇನೆ.. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಲ್ಲ.. ಇಲ್ಲಿ ಲೈಟು ಇಲ್ಲ, ಶೌಚ ಇಲ್ಲ.. ಮೊಬೈಲ್ ಇಲ್ಲ..ನಾನು ಸತ್ತೂ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲ್ಲ..’

ಶಿವಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ರಕ್ತ ಮಗನನ್ನು ಒಲಿಸುವ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಫಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವೀರಭದ್ರ ಮರುದಿನವೇ ಕಾರಗದ್ದೆಗೆ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟ. ಶಿವಯ್ಯ ತುಸು ವಿಚಲಿತನಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟ.

‘ಜಂಪಯ್ಯ.. ಇದೇನಾಗಿ ಹೋಯಿತು..? ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗ ಹೀಗೆ ದೂರ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಇರಲಿ..? ಅವನ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವನೋ..?’

‘ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.. ದೂರ ಇದ್ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಲೀತಾನೆ.. ಚಿಂತೆ ಮಾಡ್ಬೇಡಾ ಶಿವಯ್ಯ..’ ಜಂಪಯ್ಯ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ.

ಆಗಾಗ ಕಾರಗದ್ದೆಗೆ ದುಡಿಯಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಂಡ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಂತ ಸೂರು ಇದೆ.. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವೂ ಶಿವಯ್ಯನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಅವನ ಸಂಸಾರವೂ ಈಗ ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ದೇಹಬಾಧೆ ತಣಿಸಲು ಹೊರಗೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಅಪಾಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಎರಡೂ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾನ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಶೌಚ ನಿರ್ಮಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಅದರ ನೀರು ಬಿಸಿಯಲು ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿ ಕೂಡಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಈಗ ದೇಹಬಾಧೆಗೆ ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಯಕನಾಥ ಮಾತೇ ಮರೆತವನಂತೆ ಅಗಿದ್ದ. ಅವನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿ ಬರುವುದು, ಕಾಡಿನಿಂದ, ಬಿದ್ದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಇನ್ನಿತರ ಆರೈಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಜತನ ಮಾಡಿದ. ಅವನಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಬೆಳೆಸಿದ್ದು

ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ನೋಡುವಂತೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೊತ್ತು, ಗೊತ್ತಿನ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದವನಂತೆ ಅಲ್ಲೇ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಉಳಿದಂತೆ ಜಂಪಯ್ಯನ ಮನೆ ಜಗುಲಿ ಅವನ ವಿಳಾಸವಾಗಿತ್ತು.

ಶಿವಯ್ಯನ ಪತ್ನಿ ರಕ್ತ ಕಾಯಕನಾಥನನ್ನು ಮೂಗ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನ ಹೆಸರು ಉರು ಹೊಡೆಯಲೆತ್ತಿಸಿದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಕಂಠಪಾಠವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

‘ಅದೇನು ವಿಚಿತ್ರ ಹೆಸರು..? ನನಗಂತೂ ಬಾಯಿಗೆ ಬರಲ್ಲಪ್ಪಾ.. ನಾಥ ಅನ್ನಿಕ್ಕೂ ಗಲೀಜು.. ಅಷ್ಟಂತೂ ಮಾತೇ ಆಡಲ್ಲ.. ಮೂಗ ಅಂತಾನೇ ಕರೀತೀನಿ..’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾನಾಯಿತು, ತನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಎನ್ನುವಂತಿದ್ದ ಕಾಯಕನಾಥನಿಗೆ ಅವರ ಬಳಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗಿಡಗಳು ಇವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಆರೈಕೆಗೆ ಮಣಿದು ಮೇಲೆ ಬಂದೊಡನೆ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ನೆಲೆಯನ್ನರಸಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡಿತು. ದೂರದ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ವಿರಮಿಸುವ ಕಾಯಕನಾಥನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಆಗಮನ, ಅವುಗಳ ಚಲನವಲನಗಳು ನೋಡುತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ಮಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಮುದದಿಂದ ನೋಡುವನು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹಂಗುಂಟೇ..? ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಮನೆ.. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ವಿಹರಿಸಬಹುದು..? ಆತ್ಮದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ದೇಹ ತೊರೆದ ಬಳಿಕ ಪಂಜರದ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಮರೆಯ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಗಾಧವಾಗಿ, ವಿಸ್ಮಯಕರವಾಗಿದೆ.. ಕಲ್ಲನೆಗೂ ಅತೀತವಾದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಕೇವಲ ಅಣು ಮಾತ್ರ.. ತಾನು, ತನ್ನದು, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು, ನಂತರ ಉಳಿತಾಯ, ನಾಳಿನ ಭದ್ರತೆ ಎಂಬ ನೆಪಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಎಷ್ಟೊಂದು ದೊಂಬರಾಟವಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ..!’

ಕಾಯಕನಾಥ ಹೀಗೇ ಕುಳಿತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನೊಳಗೇ ಏನೋ ಯೋಚನೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೂ ಬೇಸರವಾದಾಗ ಅವನ ನಡಿಗೆ ಸೀದಾ ಕುಮುದಿನಿಯ ಸೇತುವೆ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆಚೆ, ಸೇತುವೆ

ಹತ್ತಿ ಇದುವರೆಗೂ ಅವನು ಕಾರಗದ್ದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋದವನಲ್ಲ. ಶಿವಯ್ಯ ಅಥವಾ ಜಂಪಯ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೂ ಅವನು ಮಾತ್ರ ತನಗೊಂದು ಮಿತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕಾರಗದ್ದೆಯಿಂದ ತರುವ ಸರಕುಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರಗದ್ದೆಗೆ ಒಯ್ಯುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅವನು ತರುವ ಅಥವಾ ಹೊರುವ ಕಾಯಕ, ಸೇತುವೆ ತನಕ ಮಾತ್ರ. ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಪರಿಧಿ ತೊರೆದು ಹೊರಗಡಿ ಇಟ್ಟವನಲ್ಲ. ಸೇತುವೆಯ ಕೆಳಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ, ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕುಮುದಿನಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಸೇತುವೆ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಎಂದೂ ಬೆರಗೇ. ಅದು ಎರಡು ಊರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನೂ. ಅದು ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಕನಾಥ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಸೇತುವೆ ಮೇಲಿನ ವಾಹನಗಳ ಓಡಾಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಗದ್ದೆಯಲ್ಲೋ, ಅದರಾಚೆ ಇರುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಕಾದಿದೆಯೋ..? ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳಿಗೆ ಈ ಸೇತುವೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಯೋ?

***

ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅವರೇಸಿದಷ್ಟೂ ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಯ್ಯನೇನೋ ಕಾರಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂಲಿನಾಲಿ ಮಾಡಿ ಉದರಪೋಷಣೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಹಣ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಜಂಪಯ್ಯನಿಗಾಗಲೀ, ಅವನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕಾಯಕನಾಥನಿಗಾಗಲೀ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿತ್ತು. ಶಿವಯ್ಯನ ಪತ್ನಿ ರಕ್ತ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೆಂಗಸು. ಇದ್ದುದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ರೊಟ್ಟಿ, ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಜಂಪಯ್ಯನಂತೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವಾದಾಗ, ನರೆತ ಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಮತ್ತಿ ಮರದ ಕಾಂಡದ ಬೊಡ್ಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಸೀಳಿ, ಅದರಿಂದ ಹೊರ ಚೆಲ್ಲುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಾಯಾರಿಕೆ ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಕೈ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಕಾಡುತೊಂಡೆಯ ಗಿಡದ ರಸ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಗೆಡ್ಡೆ, ಗೆಣಸು, ಫಲಗಳು ತಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿವಯ್ಯ ಒಂದಷ್ಟು ಔಷಧಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ನೆಟ್ಟ